ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း

ဝမ်နောက်ကျေးရွာ

ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း၊ တောင်ကြီးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်(၂၀၂၀– ၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဝမ်နောက်ကျေးရွာ ၊ တောင်ကြီးမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနကကူညီရေးဆွဲသည်)

မာတိကာ

မာတိကာ

စကားချီး

ဝမ်နောက်ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ တောင်ကြီးမြို့နယ်

အပိုင်း(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်

(၁) နိဒါန်း–ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ပထဝီအနေအထားနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦးများအားလက်လှမ်းမီမှု လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ အဟန့်အတား များ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ(၁)စီမံကိန်းဇယားများ

(၁) လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား၆ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲတစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

ဇယား၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား၁၃ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား၁၉ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား၂၃က စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်း များ

ဇယား၂၃ခ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏အဓိကအကြောင်းအရင်း

ဇယား၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဇယား၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲရေးအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတက်မြောက်မှု နှုန်း

ဇယား၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား၃၃ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂)လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

ဇယား၃၆ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား၃၇ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား၃၈ အိမ်သာအမျိုးအစား

ဇယား၃၉ ကျား၊မကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား၄၀ ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား၄၁ ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား၄၂ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား၄၅ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်၊ နည်းပညာအခြေအနေ

ဇယား၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ(၂)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်ပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ(၃)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ)

ကိုးကားစာရင်း

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၂၀/၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၄/၂၀၂၅ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ(၅)နှစ်အကြာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ကျေးရွာသူကျေးရွာသား များပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသည့်စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ပန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအားအထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေး ကြီး သောအချက်အလက်များနှင့်အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှသက်ဆိုင်ရာ ပန်ထမ်းများ ကိုလည်းကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင်ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်များကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်းလူထုအများဖြင့်စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုမသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျပူးပေါင်း ဆောင် ရွက်နည်းကိုအသုံးပြု၍ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုး ပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ကိုကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာန မှစီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့်ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအ စီ အစဉ်ရေးဆွဲရာတွင်ကိန်းဂဏန်းနှင့် အချက်အလက်တို့၏အရေးပါမှုကိုသိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သောကိန်း ဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာန ဆိုင်ရာများမှရယူပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ အတွက်သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ကြောင်း ကိုလည်းကောင်းစွာ နားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်းရရှိသည့် အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်းနောင်ကာလများတွင်ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက် အလက်များထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့်ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သောလုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင်လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှုပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ ၊ဦးစားပေးရွေး ချယ်ပေးမှု များနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ်မူတည်၍ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင် သွားရန်လည်းလိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများစုစည်းဆောင်ရွက်နိုင် ရန် အတွက်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၊

မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည့်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကိုဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံချက်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။အပိုင်း(က)တွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မည့် အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

မေလ၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

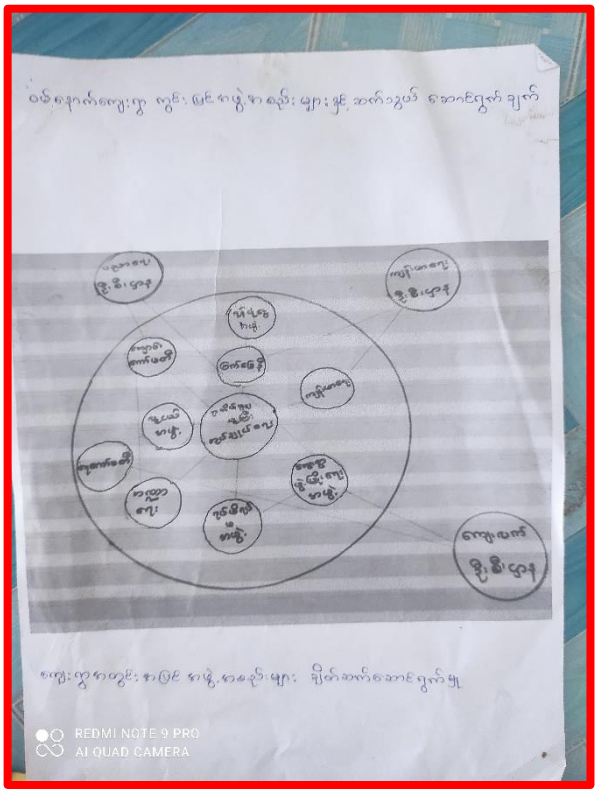
ဝမ်နောက်ကျေးရွာ

တောင်ကြီးမြို့နယ်

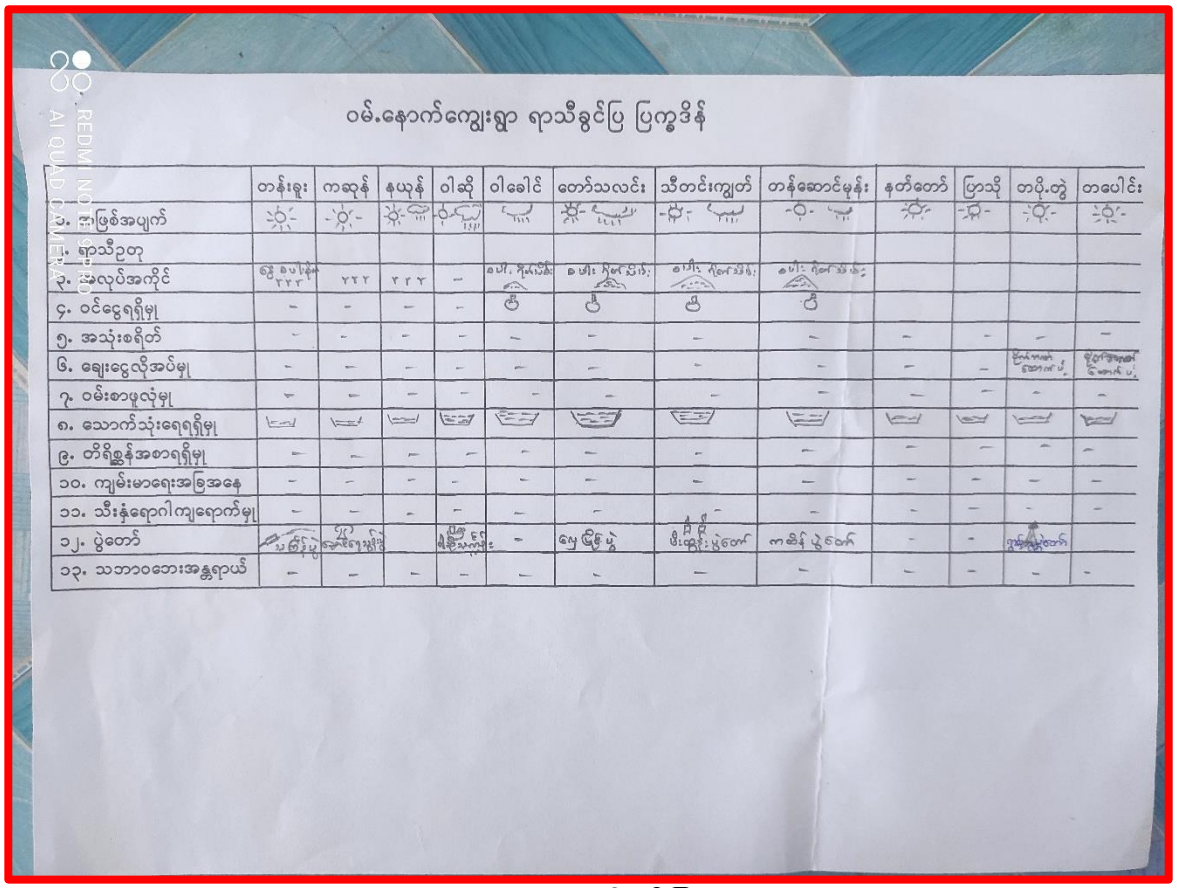
ဝမ်နောက်ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ

ရည်ညွှန်း တောင်ကြီးမြို့နယ်၊ ဝမ်နောက်ကျေးရွာတွင် ပြုလုပ်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရယူသည်။ (မေလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

ကျေးရွာအတွင်းအပြင်အဖွဲ့အစည်းများချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု

ဝမ်.နောက်ကျွေးရွာ ရာသီခွင်ပြ ပြကွဒိန်

	တန်းရူး	ကဆုန်	နယုန်	ဝါဆို	ဝါခေါင်	တော်သလင်း	သီတင်းကျွတ်	တန်ဆောင်မုန်း	နတ်တော်	ပြာသို	တပို့တွဲ	တပေါင်း
၁. ဘုဖြစ်အပျက်												
၂. ရာသီဥတု												
၃. အလုပ်အကိုင်												
၄. ဝင်ငွေရရှိမှု												
၅. အသုံးစရိတ်												
၆. ချေးငွေလိုအပ်မှု												
၇. ဝမ်းစာဖူလုံမှု												
၈. သောက်သုံးရေရရှိမှု												
၉. တိရိစ္ဆာန်အစာရရှိမှု												
၁၀. ကျမ်းမာရေးအခြေအနေ												
၁၁. သီးနှံရောဂါကျရောက်မှု												
၁၂. ပွဲတော်												
၁၃. သဘာဝဘေးအန္တရာယ်												

ကျေးရွာရာသီခွင်ပြဇယား

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်

(၁) နိဒါန်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်း များ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ် နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါ သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ပထမဦးဆုံးသောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို တောင်ကြီးမြို့နယ် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင်ကျေးရွာလူထု ကိုယ်တိုင်တက်ကြွ စွာပါဝင်၍ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက်ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက် များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုး ဖြစ် စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာ ကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကိုရှင်းရှင်း လင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရ ဌာနများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များစာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှု ကိုရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည်ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှု များကိုသိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူ အညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း အဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ အဖွဲ့များအတွက်အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေး ဆိုင်ရာပန်ဆောင်မှုများချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါ သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည်ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက် များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်း ကြောင့်ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သောဌင်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ် ဆောင်ရွက်လာနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့ အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ(ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရ မဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းအချင်း ပေါင်းစည်းညှိနှိုင်း စီစဉ်စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့်ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့်လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီးအမြင် ရှင်းလင်းစေကာဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင်လူထုကိုအဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကိုလူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုနှစ်အလိုက်ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများပြည့်စုံမှုအပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်း ဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ် မျိုးဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျွန်ုပ်တို့ဝမ်နောက်ကျေးရွာသည် တောင်ကြီးမြို့နယ်၊ ဝမ်နောက်ကျေးရွာ အုပ်စုတွင် ပါဝင်ပြီး တောင်ကြီးမြို့မှ (၂၇)မိုင်ခန့်ကွာတွင်တည်ရှိပြီးကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင်ဒုံတယကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင်တောင်ယာမြေ ၊ မြောက်ဘက်တွင် နောင်ဖယ်ကျေးရွာနှင့် တောင်ဘက်တွင်စလဲကျေးရွာများဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် သဘာဝအရင်းအမြစ်အဖြစ်ကျေးရွာမှထိန်းသိမ်းထားသော သစ်တောရှိသော်လည်းမြေအောက်ရေရှားပါးခြင်းကြောင့်၁၂လရာသီကာလ ပတ်လုံးရေရှားပါးခြင်း၊စိုက်ပျိုးရေးအတွက်မိုးရေကိုသာအဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ ကျေးရွာပိုင် စိမ့်စမ်းရေထွက်မှရေကိုလည်းသောက် သုံးရေနှင့်စိုက်ပျိုးရေအဖြစ်လည်း အသုံးပြုကြ ပါသည်။ကျေးရွာရှိမိသားစုများမှာစိုက်ပျိုးရေးကိုသာကိုအဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စု(၁၂၄)စုရှိပြီးလူဦးရေပေါင်း(၅၁၃)ဦး ရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်စုလျှင်(၅-၆)ဦးအထိရှိပြီးပအိုဝ်လူမျိုးများ သာနေထိုင်ကြ ပါသည်။ အသက်(၁၅)နှစ်မှ (၆၀)နှစ်အထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေမှာ(၃၆၈)ဦးရှိ သောကြောင့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကောင်းမွန်သောအခြေအနေကောင်းများ လည်းရှိပါသည်။ (၁၅)နှစ်အောက်လူဦးရေနှင့်အသက် (၆၀)နှစ်အထက်လူဦးရေမှာ(၁၄၅)ဦး သည်ရင်ခွင်ပိုက်ကလေး၊ပညာသင်ကြားနေ သောကလေးသူငယ်များနှင့် မိသားစုကိုမှီခိုနေရ သောအသက်ကြီးပိုင်းလူဦးရေများ ဖြစ်ကြပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာမိသားစုများ၏အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ ပြောင်း၊စပါး စိုက်ပျိုး ခြင်းလုပ်ငန်းများကိုအားပြုလုပ်ကိုင်သောကြောင့်တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေမှာ မိသားစု စားဝတ် နေရေးအတွက်လောက်ငှဲသာရှိသောကြောင့် သာမန်အားဖြင့်ဝင်ငွေလျော့နည်းကြ ပါသည်။ ကျေးရွာမိသားစုများ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့် သတ်မှတ်ရာတွင်ကျေးရွာရှိရှေ့မီနောက်မီ ကျေးရွာ၏အကြောင်းကိုဂဃနဏာသိရှိသာ ရပ်မိ ရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊

ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး(သူကြီး)တို့မှ သတ်မှတ်ကြပြီး အိမ်ထောင်စု(၁၂၄)စုတွင် အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု(၉)စု၊ အလယ်အလတ်အဆင့်(၆၀)စု၊ မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု(၄၇)နှင့် အလွန်အဆင်မပြေသောအိမ်ထောင်စု(၇)စုရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အလွန်အဆင်မပြေသောအိမ်ထောင်စု(၇)စုမှာကြုံရာကျပန်းနေစားလိုက်ခြင်းဖြင့်မိသားစုဝမ်းရေးပြေလည်အောင်ဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။ ဥစ္စာဓနအဆင့် သတ်မှတ်မှုမှာကျွန်ုပ်တို့ရွာ ကျေးရွာသူ/သားများ၏ဥယျာဉ်ခြံမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ အိမ်အခြေအနေ၊ မော်တော် ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ လက်ကိုင်ဖုန်း၊ ဆိုလာမီးစသည်တို့ပေါ်မူတည်၍ အဓိကထားတိုင်းတာ ပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ဝမ်နောက်ကျေးရွာတွင် အလွန်အဆင်မပြေသော အိမ်ထောင်စု(၇)စု ရှိပါသည်။ကျေးရွာတွင်မမျှော်မှန်းနိုင်သောသဘာဝဘေးအန္တရယ်များကျရောက်လာပါက အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုများနှင့် အသင့်အတင့်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ပြန်လည်ရုန်းထနိုင်သောအခြေအနေများရှိသော်လည်းအဆင်မပြေနှင့် အလွန်အဆင်မပြေသောအိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ထိခိုက်လွယ်မှု စိုးရိမ်မှုရှိပါကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ **သက်ကြီးရွယ်အို(၆၄)နှစ်အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုများရှိကြပြီး အတူနေမိသားစုဝင်များမှစောင့်ရှောက်မှုပေးလျက်ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲပြီးအမျိုးသမီး ဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်ရှိပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင်အဌားလိုက်ခြင်းဖြင့် မိသားစုစားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေအောင်ဆောင်ရွက်နေကြ ရပါသည်။**

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

ကျေးရွာတွင်ယခုအချိန်ထိထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှုနှင့်ရောဂါကြီးကြီးမားမားဖြစ်ပွားမှုမရှိပါ ။ **ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့်ရာသီဥတုအခြေအနေအရဖြစ်ပွား သည့်ရာသီတုပ်ကွေး၊ နှာစေး၊ ချောင်းဆိုး၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများသာ ဖြစ်ပွား တတ်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။** ကျေးရွာတွင်းကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးသူနာပြုဆရာမများမှလစဉ် ကျေးရွာတွင်အချိန်ပိုင်းတာဝန်ဖြင့်လာရောက်ကုသပေးခြင်းများရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေး ပြဿနာကြီးကြီးမားမားမရှိသော်လည်း ကျေးရွာသူ/သား များအနေဖြင့် တစ်ကိုယ်ရည် သန့်ရှင်းရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သည့် အစားအစာများ စားသုံးရေး၊ အရက်သေစာ သောက်သုံးခြင်း၏အန္တရာယ်၊ ကွမ်းစားခြင်း၏အန္တရာယ်စသည့် အခြေခံ ကျန်းမာရေး အသိများ တိုးပွားရန်လိုအပ်နေသည်ဟု ကျေးရွာလူထု၏နေထိုင်မှုပုံစံကို လေ့လာခြင်းဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။

(ဇ) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှု

ကျေးရွာတွင်လုံးဝစာမတတ်သူဦးရေမှာ ကျား(၃၄)ဦး၊ မ(၇၁)ဦး၊ စုစု ပေါင်း(၁၀၄)ဦး ရှိကြောင်းသိရှိရသည့်အတွက် အမျိုးသမီးစာမတတ်သူဦးရေလွန်စွာ များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မူလတန်းအဆင့်တတ်မြောက်သူဦးရေမှာ (၁၈၀)ဦးရှိသော်လည်း ၎င်းလူဦးရေထဲမှ ပညာသင်ကြားနေဆဲကလေးသူငယ် (၁၀၈) ဦးမပါရှိပါကကျန်လူဦးရေမှာ ကျေးရွာအခေါ် (သေစာရှင်စာ) တတ်မြောက်ထား သူ များသာဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အလယ်တန်းအဆင့်ပညာသင်ကြားတတ်မြောက်သူ(၁၀၈)ဦး၊ အထက်တန်းအဆင့်ပညာ သင်ကြားတက်မြောက်သူ(၆၀)ဦးသာရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းတစ် ကျောင်းရှိပြီးကျေးရွာရှိကလေးငယ်များမှာ ၎င်းကျောင်းတွင်တက်ရောက် ပညာသင် ကြားကြပါသည်။ ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင်ကျောင်းသားဦးရေ (၁၀၈)ဦးရှိပြီး ဆရာမ(၇))ဦးမှ ပညာသင်ကြားပေးနေပါသည်။ ကျေးရွာများရှိကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအနေဖြင့်မူလတန်းပညာပြီးဆုံးပါကအလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာ ကိုကျေးရွာ၏တောင်ဖက်ရှိနောင်ကားကျေးရွာတွင် သွားရောက်သင်ယူရပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာရှိကလေးအများစုမှာ မူလတန်းပညာအဆင့်ပြီးမြောက်ပါက အလယ်တန်းအဆင့် ပညာသင်ကြားသူအနည်းငယ်သာရှိပြီး အလယ်တန်းအဆင့်ဖြင့်ပင်ပညာရေးအားရပ်နား၍ လုပ်ငန်းခွင်သို့ဝင်ရောက်ကြကြောင်း တွေ့ရှိပါသည်။

(စ) ကျား၊ မဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးအများစုမှာ မူလတန်းပညာ အဆင့်၊ အလယ်တန်းပညာအဆင့်ဖြင့်သာအတန်းပညာပြီးဆုံးခဲ့သော်လည်း အမျိုးသမီးဦးရေမှာ အမျိုးသားဦးရေထက်မူလတန်းပညာအဆင့်သာတက်မြောက်မှု များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ(ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ လူငယ်ပရဟိတအဖွဲ့၊ ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့)စသည်တို့တွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုအားနည်း ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

ဝမ်နောက်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော် နှင့်ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများချမှတ်အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင်ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာအထောက်အကူပြု နိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာတွင်းခ္ဒ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ လူငယ်ပရဟိတအဖွဲ့၊ ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့ စသည့်အသင်းအဖွဲ့များရှိပါသည်။ ရပ်ရေးရွာရေး ကိစ္စများကို အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ရပ်မိရပ်အဖွဲ့များက အဓိကထား ဆောင်ရွက် ကြပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ ပြောင်း၊ မြေပဲ၊ နေကြာ၊ စပါး စသည်တို့စိုက်ပျိုးကြပြီး တောင်ယာမြေကော(၈၇၈)ကေရှိပါသည်။ **စိုက်ပျိုးရာတွင်သီးနှံ စေ့ကွက်မတည်ငြိမ်မှု၊ ရာသီဥတုမမှန်မှုများနှင့်ရင်ဆိုင်ရပါသည်။** ထို့အပြင်သီးနှံ စိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုများ ရှိနေသည့်အတွက်ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲရာတွင် ပိုးသတ်ဆေး(အတု)ဝယ်ယူမိခြင်း၊ စနစ်တကျအသုံးပြုပုံနှင့် နှိမ်နှင်းရမည့်နည်းစနစ်များ မသိရှိခြင်းတို့ကြောင့် နည်းစနစ်ကောင်းများနှင့်မှန်ကန်သော ပိုးသတ်ဆေးများရရှိရေး တို့အတွက်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ **မွေးမြူရေးကဏ္ဍတွင်ကျေးရွာရှိ တောင်သူအများစုမှာ ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်များကို စီးပွားဖြစ်မွေးမြူခြင်းမဟုတ်ဘဲ တစ်ပိုင် တစ်နိုင်သာ မွေးမြူကြပြီးကျေးရွာ အနီး ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မြေလွတ်မြေရိုင်းများအား စားကျက်မြေအဖြစ်အသုံးပြုကြပါသည်။**

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများသည် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း ကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် နိုင်ငံ ရပ်ခြား (မလေးရှား/ထိုင်း) နိုင်ငံများသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများပြား သည်။ အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း အနေဖြင့်ကျေးရွာပြင်ပတွင် နေ့စားအငှား လိုက်ခြင်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်သား အဖြစ် လုပ်ကိုင် ခြင်းစသည်တို့သာ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင်တောင်ယာလုပ်ငန်းကိုအများဆုံးစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြသဖြင့် တောင်ယာစိုက်ပျိုးရန်အတွက် သစ်ပင်များခုတ်ထွင် ရှင်းလင်းပြီးတိုင်းပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိခြင်းတို့ကြောင့် သစ်တော ပြုန်းတီးမှုနှုန်းအများဆုံးဖြစ်ပွားလျက်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင်ပြောင်းနှင့် အခြား စိုက်ပျိုးရာတွင်အသုံးပြုသော ပိုးသတ် ဆေးများ သည်အရည်အသွေးနိမ့်ခြင်း၊ အတုအပများသုံးစွဲမိခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးများ စနစ်တကျမသုံးစွဲတတ်ခြင်းတို့ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုနှင့် သဘာဝ မြေဆီမြေလွှာများ အရည် အသွေးကျဆင်းခြင်းများခံစားရပါသည်။ ရေရှားပါးခြင်း၊ ဆောင်းရာသီတွင်ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်

ကာအအေးလွန်ကဲခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံစိုက်ခင်းများ ပျက်စီးခြင်းတို့ဖြစ်ပေါ် လျှက် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်သဘာဝအရင်းအမြစ်များဖြစ်သော သစ်တော၊ ဝါးရုံတော များများစွာရှိပြီးထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများခြင်း၊ ပြန်လည်စိုက်ပျိုး ရန်အသိမရှိခြင်း တို့ ကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုများဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သဖြင့် အိမ်ထောင်စုအလိုက် သစ်တောသစ်ပင် ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ တစ်ပင်ခုတ်တစ်ပင်ပြန်လည်စိုက်ပျိုးနည်းများအသိပညာ ဖြန့်ဝေ ပေးရန်လိုအပ်လျှက်ရှိ ပါသည်။

(c) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာတွင် ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုပေးသော အဖွဲ့အစည်းများလာရောက်မှုမရှိ။ ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများသည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ကျန်းမာရေးတို့အတွက် ချေးငွေရရှိမှုအခက်ခဲများနှင့်ကြုံတွေ့ရပါကကျေးရွာ အတွင်းအဆင်ပြေသော အိမ် ထောင်စု များ ထံမှငွေရှင်နှင့်ချေးငွေသဘော တူညီချက်ဖြင့် ငွေ(၁၀၀)ကျပ်လျှင် အတိုးငွေရငွေ(၃) ကျပ်၊ (၄)ကျပ်ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ပွဲစားများထံမှလည်း ငွေ(၁၀၀)ကျပ်လျှင် အတိုးငွေ (၃)ကျပ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်းချေးယူနေရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင်ပညာရေးအနေဖြင့် မူလတန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းရှိပါသည်။ စုစုပေါင်းကျောင်းသားဦးရေ(၁၀၈)ဦးရှိပါသည်။ ပညာရေးဝန်ထမ်း ဆရာမ(၇)ဦးရှိ၍ ပညာသင်ကြားရာတွင်ဆရာ၊ ဆရာမဦးရေလုံလောက်မှုနှင့် ကျောင်းပရိဘောဂများ ပြည့်စုံမှုရှိပါသည်။ သို့ရာတွင်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် အဝေးမှလာရောက်တာဝန် ထမ်းဆောင်ကြသော ဆရာ/ဆရာမများအတွက်နေအိမ် နှင့် ကျောင်းလုံခြုံရေး အတွက် ကျောင်းခြံစည်းရိုးလိုအပ်ချက်များရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းပညာ တတ်မြောက်သူ များပြားကြသော်လည်းအထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာတက်မြောက် သူဦးရေနည်းပါးပါသည်။ အထက်တန်းပညာတက်မြောက်ရန်အတွက် ကျောင်းသား/သူ အများစုမှာ နောင်ကား၊ နောင်ခဲကျေးရွာ များသို့သွားရောက်၍ တက်ရောက်ကြရပြီး ထိုသို့တက်ရောက်နိုင်သူမှာလည်း အင်မတန်နည်းပါးပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ အထက်တန်းပညာ တတ်မြောက် ရန်အတွက် အခြားနေရာသို့သွားရောက်ရခြင်းကြောင့် အဆောင်နေစရိတ်ကြီးခြင်း၊ ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ပညာရေးအဆင့်အတန်းမြင့်မား လာစေရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်လျှက်ရှိပါ သည်။

ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအနေဖြင့် ကျေးရွာဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ သာမန် နေမကောင်းဖြစ်ပါကကျေးရွာ၏အရှေ့ဖက်ရှိကျေးရွာနှင့် (၃)မိုင်ခန့် ဝေးသော ကျေးလက်

ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိသည့်နောင်ကားကျေးရွာသို့သွားရောက် ကုသကြရပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာ၏ တောင်ဖက်ရှိ(၅)မိုင်ခန့်အကွာတွင်ရှိသော မြို့နယ်ဆေးရုံဖြစ်သည့် တောင်ကြီး ဆေးရုံ သို့လည်းသွားရောက်ကုသ ကြရပါသည်။

သောက်သုံးရေအတွက် ကျေးရွာ၏ စိမ့်စမ်းရေထွက်မှရေကိုအမြင့်တင် စနစ်ဖြင့် သွယ်တန်းပြီး ရေစုကန်တွင်သိုလှောင်၍အသုံးပြုကြပါသည်။ ရေရှားပါးသည့် အတွက် သောက်သုံးရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။ တစ်ရွာလုံးယင်လုံအိမ်သာ (ရေလောင်း အိမ်သာ)အသုံးပြုကြပါသည်။ ရေလောင်းအိမ်သာအသုံးပြုကြသော်လည်း စနစ်တကျ အသုံးပြုရန်နှင့် ကျန်းမာရေးအသိပညာများသိရှိမှုအားနည်းလျက်ရှိပါသည်။ အဆင်ပြေ သောအိမ်ထောင်စုများမှာအိမ်သာများကိုအုတ်ဖြင့်တည်ဆောက်ကြပြီး မတတ်နိုင်သူများက ဝါးအိမ်သာများကို ဆောက်လုပ်ကြပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက်အားလပ်ချိန်တွင်အပန်းဖြေနိုင်စရာနေရာမရှိပါ။ အဘိုး အဘွား များဥပုဒ်သီလဆောက်တည်ကြသောကာလများနှင့်သာရေးနာရေးပွဲများ တွင်လူငယ်အဖွဲ့မှ လူကြီး:များနှင့်အတူ တက်တက်ကြွကြွပါဝင် ကူညီကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦးများလက်လှမ်းမီမှု လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာရှိရွာလည်လမ်းနှင့်ရွာတွင်းလမ်းမှာ ကျောက်ရောမြေသားလမ်းဖြစ် ပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားအသုံးပြုနေသောလမ်းမှာ ကောင်းမွန်မှုမရှိသဖြင့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထလမ်း များခဲ့ထွင်ခြင်း၊ မြေသားလမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း၊ မိုးရာသီ တွင်ရေကြီးသဖြင့်လမ်းများ မကြာခဏပျက်စီးသဖြင့်ပြင်ဆင်မှုများအချိန်ပြည့်ဆောင်ရွက်နေရပါသည်။ တောင်ကြီးမြို့မှ ကျေးရွာသို့သွားသည့်လမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း၊ လမ်းအကျယ်ကျဉ်းခြင်းတို့ကြောင့် နွေရာသီတွင်သွားလာရအဆင်ပြေသော်လည်းမိုးရာသီတွင်လမ်းချော်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်နေ ပါသဖြင့်လမ်းပြုပြင်ရန်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ သွားလာရေးအတွက် ဆိုင်ကယ်(၁၀၇)စီး၊ ကား (၁၉)စီး၊ နွားလှည်း(၂)စီးတို့ကိုအသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိအသုံးပြုနေသော ကုန်ထုတ် လမ်းမှာကျောက်ရောမြေသားလမ်း ဖြစ်ပြီးတောင်စောင်းလမ်းဖြစ်သောကြောင့် တစ်နှစ်တစ်ခါ ကျေးရွာလူထု၏ လူအားငွေအားဖြင့်ပြုပြင်သော်လည်း မိုးတွင်းအခါတွင် သဲများတိုက်စားခံနေရပါသဖြင့် ကျေးရွာပင်မကုန်ထုတ်လမ်းအား ပြုပြင် ရန်လိုအပ်လျက် ရှိပါသည်။

ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုအများစုမှဆိုလာမီးအသုံးပြုကြပါသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများမှဗို့အားများများအသုံးပြုနိုင်ကြပြီး အဆင်မပြေသော အိမ် ထောင်စုများမှာ ဗို့အားနည်းနည်းသာအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ မိုးရာသီတွင် နေရောင် ခြည်ကောင်းစွာ မရ သဖြင့် မီးကောင်းစွာမရပါ။ ချက်ပြုတ်ရန်အတွက် ထင်းမီးကိုသာ အဓိကသုံးစွဲနေရပါသည်။

ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများမှ (အမ်ပီတီ၊ တယ်လီနော၊ အောရီဒူး) အသုံးပြု ကြပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးကွန်ယက်များအနေဖြင့် (တယ်လီနော၊ အောရီဒူး) လိုင်းများ အသုံးပြုရအဆင်ပြေပါသည်။ ဖုန်းဖြင့်အင်တာနက် သုံးစွဲကြသော်လည်း facebook သာအသုံးပြုကြပြီးအခြားသတင်းအချက် အလက်များအသုံးပြုသူနည်း ပါးသည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်ရှိသော် လည်း ကလေးလူငယ်များအသိပညာ အတတ်ပညာ နှင့် ဗဟုသုတများသိရှိမှုနှောင့်နှေးနေပါ၍အားလပ်ချိန်များတွင်စာပေဖတ်ရှုနိုင်ရေး တိုက်တွန်း နိုးဆော်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ စာအုပ်များထောက်ပံ့ ပေးရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူလုံခြုံရေး

ကျေးရွာအတွင်းမှုခင်းဖြစ်ပွားမှုကြီးကြီးမားမားမရှိ၍တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိ ပါသည်။ အရေးပေါ်ပေါ်ပေါက်လာပါက ရဲစခန်းသို့ အလွယ်အတူ ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အမျိုးသမီးများအား အကြမ်းဖက်ခံရမှု များလည်းမရှိပါ။

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ အဟန့် အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံရှိခြင်း၊ သီးနှံစုံ ဖြစ်ထွန်းနိုင်သောအပူချိန်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်စသည့် ရာသီဥတုအခြေအနေကောင်း များရှိခြင်းကြောင့် ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံစုံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သော အလားအလာကောင်း များရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှာ စပါး၊ ကြက်သွန်ဖြူ၊ ပြောင်း စသည့် စိုက်ပျိုးရောင်းချသည့် ဖြစ်သည့်အတွက် သီးနှံ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုဈေးကွက်၊ သီးနှံပွဲရုံ၊ အဝယ်ဒိုင်များထားရှိရန်လိုအပ်ပါ သည်။ ထိုပြင်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ၊ ကုန်စည် ပို့ဆောင် ရေးဝန်ဆောင်မှု များရရှိ ရန်ခက်ခဲမှုရှိသောကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသား များမှာလည်း ဘိုဘွားစဉ်ဆက်စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ လုပ်ကိုင်ခဲ့သောဒေသဖြစ်သည့် အလျောက် သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကိုကျွမ်းကျင်မှုရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင် တွင် သဘာဝသယံဇာတများဖြစ်သည့်ကုန်းမြင့်ယာမြေနှင့် ဥယျာဉ်ခြံ များစိုက်ပျိုးနိုင်သည့် မြေသယံဇာတများရှိခြင်း၊ စားကျက်မြေအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သည့် သဘာဝသစ်တောမြေ

များရှိခြင်းကြောင့် သီးနှံထုတ်လုပ်ရေးနှင့် တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတို့ လုပ်ကိုင် မည်ဆိုပါက လုပ်ကိုင်နိုင်မည်အခြေအနေ ကောင်းများလည်းရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း တောင်ကြီးမြို့နှင့် (၅) မိုင် ခန့်သာကွာဝေးပြီးအကြီးဆုံးစျေးကွက်ဖြစ်သော တောင်ကြီးမြို့နှင့် နီးစပ် သည့်ကျေးရွာ ဖြစ်သည့်အတွက်ဒေသအနေအထားအရကျယ်ပြန့်သောစျေးကွက်သို့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုကောင်းများအား လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေကောင်း များလည်းရှိပါသည်။

(ခ)အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

သီးနှံစုံစိုက်ပျိုးမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးအတွက် အဟန့်အတားတစ်ခုမှာ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုအရ သစ်တောပြုန်းတီးလာခြင်း၊ မိုးခေါင်မှုများကြုံတွေ့လာရခြင်း၊ တစ်နှစ် ပတ်လုံးသီးပင်စားပင်များစိုက်ပျိုးနိုင်ရေးအတွက်စိုက်ပျိုးရေရှိရေး အစီအစဉ် များရှာဖွေ ဖော် ထုတ်ရန်လိုအပ်ပါမည်။

ကျေးရွာရှိဝင်ငွေနည်းသောမိသားစုများမှ သီးနှံစိုက်ပျိုးစရိတ်၊ တိရိစ္ဆာန်မွေး မြူစရိတ်၊ အသေးစားလုပ်ငန်းငယ်များတည်ထောင်လည်ပတ်လုပ်ကိုင်ရန်စရိတ်တို့အတွက် သင့်လျော်သောချေးငွေ၊ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုမရရှိခြင်းမှာလည်း ကျေးရွာလူထုဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက်အဟန့်အတားဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့ အစည်း များဒေသတွင်းဌာနဆိုင်ရာ များမှကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အနေဖြင့်လာရောက်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးမည်ဆိုပါက ကျေးရွာလူထု၏လိုအပ်ချက်များအား ထိရောက်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည့် အစီအစဉ်များ ဖြစ်ရန်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါကလည်း သမရိုးကျမွေးမြူနည်းသာ သိရှိ သောကြောင့် ကြီးထွားမှုနှောက်ကျခြင်းနှင့် စနစ်တကျမွေးမြူနည်း မသိရှိခြင်းတို့ ကြောင့် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန်နှင့် အကျိုးအမြတ်ရရှိရန် အဟန့်အတားတစ်ရပ် ဖြစ်နေပါသည်။

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများသည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး အတွက် ရည်မှန်းချက်များချမှတ်ရာတွင်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေဦးစီးဌာနမှကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်သောအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ပြီးအောက်ပါရည်မှန်း ချက်များကိုချမှတ်ထားပါ သည်-

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ကျေးရွာ မီးလင်း ရေးနှင့် ကျေးရွာ အခြေခံအဆောက်အဦးများဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်သော ကျေးရွာ ဖြစ်လာရေး၊

(၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် သီးနှံထုတ်လုပ်ခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် အခြား ဝင်ငွေရ ဖွံ့ဖြိုးလာပြီး ကျေးရွာမိသားစုများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက် လာရေး ၊

(၃) ကျေးရွာရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းများပိုင်ဆိုင်သောကျေးရွာဖြစ်လာစေရေး။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

(၁) ကျွန်ုပ်တို့ ချမှတ်ထားသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များသို့ ရောက်ရှိရေး အတွက် ယခုလက်ရှိဖွဲ့စည်းလိုက်သော ကျေးရွာကော်မတီသည်အစိုးရ ဌာနများ၊ အခြား ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဆက်သွယ်၍ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များအားဦးဆောင်အကောင် အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မည်။ ပြင်ပမှနည်းပညာ၊ ငွေကြေးစသည့် ဝန်ဆောင် မှုအကူအညီများရရှိရေးအတွက်ဦးဆောင်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာ အတွင်းရှိအခြားအဖွဲ့၊ ကော်မတီများနှင့်လည်း ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ လုပ်ငန်း တာဝန်များခွဲဝေ အပ်နှင်း ဆောင်ရွက်မည်။

(၂) သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုတွင်လည်းမိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးနည်းကိုသာ အားမကိုးပဲ ဒေသ ရာသီဥတုနှင့်ကိုက်ညီသည့် စိုက်ပျိုးနိုင်သော နှစ်ရှည်သီးပင်များ ဖြစ်သည့် ကော်ဖီ၊ ထောပတ်၊ သရက်ကဲ့သို့သော သီးပင်များကို သိပ်ံနည်းကျ စိုက်ပျိုး လုပ်ဆောင်ရာတွင်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရရှိ၍အထွက်နှုန်းတိုးတက်လာ စေရန် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍမှလက်ရှိ ထုတ်လုပ် နေသည့်ကုန်ကြမ်းများကို ကုန်ချောအဖြစ်သို့ မြှင့်တင်ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ လိုအပ်သည့်နည်းပညာနှင့် ဗဟုသုတများကို ရယူနိုင် ရန်ဌာနဆိုင်ရာများ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဆက်သွယ်၍ကျေးရွာတွင်း သင်တန်းများဖွင့်လှစ် ပို့ချခြင်း ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၃) တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးကဏ္ဍတွင်လည်း ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်၊ ကြက် မွေးမြူလာနိုင် စေရန်ရေရှည်စီမံချက်များချမှတ်၍ ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများအား

လုပ်ကိုင်ချင်စိတ်ရှိလာစေရန် စည်းရုံး အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွား မည်။

(၄) ကျေးရွာလူထု(လူကြီး၊ လူလတ်၊ လူငယ်)များအတွက် အလုပ် အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပိုမိုကျယ်ပြန့်လာရေးအတွက် သီးနှံများနှင့် မွေးမြူ ရေး ထွက်ကုန်များထုတ်လုပ် ရောင်းချရေးဆိုင်ရာ အသေးစားလုပ်ငန်း များ တည်ထောင်ခြင်း ၎င်းလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် ကျေးရွာလူထု အတွက် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရရှိအောင် မြို့နယ် ဌာနဆိုင်ရာ များသို့ တင်ပြတောင်းဆိုမည်။

(၅) သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၏ အကူအညီကို ရယူ၍ ကျေးရွာလူငယ်များ၏ ကျောင်း ပညာရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တိုးတက်လာ ရေး၊ ရေနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှုတိုးတက်လာရေးအတွက် ရေရှည် စီမံချက်များ ကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့် အခြား သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီတို့ ပူးပေါင်း ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည်။

(၆) မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝပေါက်ပင်နှင့် သစ် တော များ ပြုန်းတီးမှုလျော့ချရေးတို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၏ အကူအညီ ယူ၍ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး သင်တန်းများ ရယူခြင်း၊ စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီ အစဉ်ကျသောချိတ်ဆက်မှုများနိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် များကိုရည်နှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသောအစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများ နှင့် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းအတွက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သည့်အကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်များအရ ဤအခန်းကိုပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့် ထိုမှတဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ အဆင့်အထိ ပံ့ပိုးမှုပေး နိုင်မည်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စီစစ်ခြင်း

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံချက်အစီအစဉ်အား နည်းပညာအထောက်အပံ့များပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ် တွင်လည်းရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရ ထံမှ ရရှိ မည် ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံး အတည်ပြု ထားသည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များပါဦးစားပေးလုပ်ငန်းစီမံချက်များကိုလည်းသတ်မှတ် ကာလအတိုင်းပုံမှန်စီစစ်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) နည်းပညာအကူအညီပေးရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတွင် ဈေးကွက် ဝင် နှစ်ရှည်သီးနှံပင်များစိုက်ပျိုးရေး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်သီးနှံစုံစိုက်ပျိုး ရေး ယင်းသီးနှံ များအားသမရိုးကျမဟုတ်ပဲ သိပ္ပံနည်းကျစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေး၊ ထွက်ကုန်သီးနှံများ အားထုတ်ပိုးမှု၊ သိုလှောင်သိမ်းဆည်းမှုဆိုင်ရာအသုံးပြုမှု နည်းပညာနှင့် နည်းစနစ် များဖော်ပြပါထုတ်ကုန်များအား ကုန်ချောထုတ်လုပ်မှု ဆိုင်ရာ နည်းပညာများ စသည် တို့တတ်ကျွမ်းနာလည်ရေးနှင့် အသုံးချနိုင်ရေး အတွက်နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်ပါသည်။ အလားတူပင် မွေးမြူရေး ကဏ္ဍတွင်လည်း တိရိစ္ဆာန်ရောဂါ ကာကွယ် ကုသရေးတနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေး စနစ်ဖြင့်မွေးမြူနည်းများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ နည်း ပညာများလည်း လိုအပ်ပါ မည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း များ အနေဖြင့်ဖော်ပြပါ ကိစ္စရပ် များအတွက်ကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်များအား ထိရောက်စွာ ကူညီပံ့ပိုးပေး နိုင်မည့် အစီအစဉ်များ လိုအပ်ပါ မည်။

(ဂ)ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတိုးတက်ရန်ပဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများတိုးတက်ရေး

မြို့နယ်အဆင့်တွင်အသေးစားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေး ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်း များဖွံ့ဖြိုးမှုသာ ကျေးရွာထုတ်ကုန်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ အတွက် ကုန်စည် စီးဆင်းမှုများကောင်းမွန်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး၊ ထုတ်ကုန် များသိုလှောင်ရေး၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရေးတို့အတွက်ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု များ ဖွံ့ဖြိုးရန် အခြေအနေကောင်းများ ဖန်တီးနိုင်မည့်မူဝါဒများ လိုအပ်ပါ သည်။

(ဃ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

အစိုးရဘဏ်လုပ်ငန်း၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း အဆင်မပြေသောတောင်သူနှင့်ဝင်ငွေအသင့်အတင့်ရှိသောတောင်သူ၊ ဝင်ငွေအလယ် အလတ်ရှိသောတောင်သူကြီးများအတွက်လိုအပ်သော ချေးငွေရရှိရန် နည်းစနစ်များကို ပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် တောင်ယာစိုက်ပျိုးရေး လယ်သမားများ နှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည်စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့် ချေးငွေ လိုအပ်ပါသည်။

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းကို လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်စေမည့်နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာအောင် အောက်ခြေ အထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုရေးဆွဲထားသော စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာ ကာလကျော်လွန်ချိန်တွင်ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အဆိုပါစီမံချက်များ သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါ သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့်ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကျေးရွာလူထုနှင့် ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်တွင် စီစစ်ရေးဆွဲ ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပါ။ ကျေးရွာလူထု အနေ ဖြင့်စီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မှု (၂)နှစ်၊ (၃)နှစ်ကာလကျော်လွန် လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်းဦးစားပေး လုပ်ငန်းများထပ်မံဖော်ထုတ်လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်လာပါမည်၊ ဆိုးရွားသော ဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင်ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ပြောင်း လဲမှုရှိမည်မဟုတ်သော လည်းကျေးရွာ၏အမှန်လိုအပ်ချက်အရ စီမံကိန်းငါးနှစ်တာ အတွင်းထပ်တိုးစီမံချက်များရှိလာနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်သည်နှစ်အလိုက်ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီ အစဉ်နှင့် စီမံချက်များအားပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကိုပြုပြင်ရလွယ်ကူစေရန် ဦးတည် ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ဖြစ်ပေါ်လာသောဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်သဘာဝ ဘေး အန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် ဘတ်ဂျက်များပေါ် မူတည်၍ စီမံချက်ပါ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကိုပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ၏ငါးနှစ်တာအတွက်ရေးဆွဲထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်း

ချက်မူဘောင်တွင်နှစ်အလိုက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဦးစားပေးစီမံချက်

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းကောင်းစဉ်များ ထွက်ပေါ်လာပါမည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသား၊ ကျေးရွာသူ အုပ်စု(၅)အုပ်စုရှိ အဖွဲ့ဝင်များမှ ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာပိုင်ဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးအသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ် အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်း များထံမှပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ် ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင်သဘော တူသတ်မှတ် ထားသောဦးစားပေးစီမံချက် လုပ်ငန်းများမှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(ဂ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုမှ ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအားအခြေခံ၍ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ကာလများကိုလည်းနှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲသွားပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်း အခြားများကို အောက်ပါဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါ သည်-

တောင်ကြီးမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန							
အသုံးတော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဝမ်နောက်ကျေးရွာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း							
နှစ်အလိုက်ဦးစားပေးစီမံချက်များ							
စဉ်	စီမံချက် /လုပ်ငန်းအမည်	ဦးစားပေးအဆင့်၀်	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂	၂၀၂၃	၂၀၂၄
၁	ဘက်ပိစုံသုံးခန်းမတည်ဆောက်ခြင်း	၁	✓				
၂	ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း	၂		✓			
၃	ကျောက်ချောလမ်းခင်းရန်	၃			✓		
၄	ရေလှောင်ကန်တည်ဆောက်ရန် /ရေပိုက်သွယ်တန်းရန်	၄				✓	
၅	ရွာတွင်းရေနုတ်မြောင်းတည်ဆောက်ရန်	၅					✓
၆	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း	၆	✓	✓	✓	✓	✓
၇	အမျိုးသမီးများအတွက်ပညာပေးဟောပြောပွဲကျင်းပရန်	၇	✓	✓	✓	✓	✓
၈	လူငယ်များအတွက်မူးယစ်ဆေး၀ါးပညာပေးဟောပြောပွဲကျင်းပရန်	၈	✓	✓	✓	✓	✓

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကိုဖော်ထုတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းနှင့် သက်ဆိုင်သော အကြောင်း အရာ များကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက်အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲ တွင်စီမံချက်၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့်အစီအစဉ်၊ စီမံချက်အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အဦကို ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမည့်ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေး ကြေးရေးအစီအစဉ်များပါဝင်ပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာအသေးစိတ် အထောက်အပံ့ များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေးရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ် များနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ်မူတည်ပြီး ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှငါးနှစ်တာကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသောဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်သည်။

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုမှ ဦးဆောင်အကောင်အထည် ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များတွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ ကို အထိရောက်ဆုံးအောင်မြင်အောင်ဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ လူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးကိုအဓိကတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးအားတာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်းပြီး သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင်ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်း ရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတက်နိုင်သော အကူအညီများရယူ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုး အစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင်လိုအပ် ပါမည်။ ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများ အတွက် ကန်ထရိုက် များစိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများ အတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံ ခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့ အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်း များ)ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်း လုပ်ငန်း တွင် ဖော်ပြထားသောသတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာကြီးကြပ်မှုပေးမည် ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့၏တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနကတာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စ

မျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ဝမ်နောက်ကျေးရွာကော်မတီအနေဖြင့် စီမံချက်ပါလုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက်နှစ်အလိုက်ရရှိရေးနှင့်ရရှိလာမည်စီမံချက်ပါလုပ်ငန်းများအားရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိဆောင်ရွက်သွားမည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကျေးရွာကုန်ထုတ်လမ်းလုပ်ငန်းတွင် လမ်းရေရှည်တည်တံ့ရေးနှင့် ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက်ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု များထံမှ ငွေအား/ လူအားအချိုးကျ ကျခံစေ၍ ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှစ်အလိုက်ရရှိရန်လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီအဖွဲ့များအားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ အားဖြင့် လမ်းပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်လမ်းကော်မတီ၊ ရေပေးရေးလုပ်ငန်း အတွက် ရေပေးရေးကောမတီ စသည်ဖြင့်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်တိုးတက်မှုအခြေအနေများအားစနစ်တကျစောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါသည်။ အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်း ကိုရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းကိုအသုံးပြုပါမည်။ သို့မှသာရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို ဆောင် ရွက်ရာတွင် ကျေးရွာလူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်သော အဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာ အတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးဆောင်ရွက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှုနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကိုစနစ်တကျကြီးကြပ်စေပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး

ကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက်လုပ်ငန်းအလိုက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက်စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။ အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည်မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာကနဦး သတင်းအချက်အလက်များရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်း အချက်အလက် များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်းများဖြစ်ပါသည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီ၏ အဖွဲ့အသီးသီးသည်ငင်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး တွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာကို ကျေးရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက် များ ပေါ်တွင် ဦးတည် ပါမည်-

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်တိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှု အတိုင်းအတာ၊ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲ ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက် ရန်လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာ နှင့် စီမံချက်များ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်း ပြီးစီမှု၊ (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန် ၊ ငွေသား နှင့် ငွေသား မဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲများ ပြဿနာများ၊ ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြု နည်းလမ်းများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီ ရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာတွင်အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားမှု များ ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီ အစဉ်များ ၊ လိုအပ်သော အကူအညီထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင် ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးပြီးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှု အခြေအနေကိုဘက်ပေါင်းစုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖိတ်ကြား

အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ် ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင် သူများ ၊ ပုဂ္ဂိုလ်က လုပ်ငန်းရှင်များ)
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ
- သတင်းမီဒီယာများ
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ မြို့နယ်အတွင်းရှိ **NEO ၊ INGO** အဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ထိုကဲ့သို့ ဖိတ်ကြားခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူ နိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုရရှိမည် ဖြစ် ပါသည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးခြင်းအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင်အချိန်ပိုင်းအလိုက်လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲ ဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီများကိုမြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများ ထံမှလိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။